

Kiállítás

Prokop Péter kiállítására

Nem titkolom, hogy nagyon meg vagyok illetődve. Egyrészt azért, mert a szépség bővületében mindig szavam akad. Én az elragadtatásomat némasággal tudom kifejezni a legjobban. Másrészt azért vagyok meghatott, mert Prokop Péter művészete egy idő óta komoly szerepet játszik az életemben, annak ellenére, hogy személyesen ma találkoztam először a mesterral, és annak ellenére, hogy világnézetünk eltérő, sőt: ellentétes — de sohasem ellenséges!

Történt pedig, hogy néhány évvel ezelőtt operaműsort forgattam a Magyar Televízió hármastúdiójában. Nagyon zaklatott — pestiesen szólva: rumlis — nap volt, a technika folyton leállt, a kellékeket nem szerezték be kellő gondossággal — és így tovább. Egy Hunyadi Lászlórészlet bejátszásához például szükség lett volna Benczur Gyula híres festményére, azazhogy a reprodukciójára. Sehol sem leltük. Ezért kirobogtam a Bajcsy-Zsilinszky úti poszterboltba, hogy megvásároljam képeslapon. Ideges matátásom közepette kezembe került egy kép. Belenyugvás — ez volt a címe. Egy arc volt látható rajta. Talán Krisztus-arc, de ez most nem is lényeges. Emberarc volt. Ez az arc ellenkezett a címmel: nem belenyugvást, hanem megnyugvást fejezett ki. Olyan nagy belső harmóniát sugárzott, hogy azon nyomban elillant belőlem minden feszültség és lelkemben átvette hatalmát a napsugaras béke.

A kép alkotójának, Prokop Péternek a nevét akkor jegyeztem meg. Összevásároltam az összes festményét, ami képeslapon kapható volt, leporcellót készítettem belőlük, amelyet szinte állandóan magamnál tartottam. És ha valahol nemtelen indulatok kezdtek ébredezni bennem, vagy azon kaptam magam, hogy igazságtalan, türelmetlen vagyok a környezetemmel — elővettem a kis gyűjteményt és kitisztítottam vele a lelkemet.

Nagyon kell becsülni azt a művészetet, amely ennyire segít élni. Vas István egyik nagy hatású versében döbbenetes képet fest a föld elképzelt végjátékáról:

*Az emberiség nem vész ki mindenestül:
az elit, vagyis az életrevalóbbja
átbajózik a Holdra, Marsra és egyéb kibűlt
égitestekre, és ott, a hasznosítható
kőzetek között vastag úrrubában,
műoxigénberendezéssel élve
folytatják technológiájukat.
A földet meg itthagyják ebadóba.
Hát nem látod? Már most is úgy bánnak vele,
mint abonnan költözni készülődnek,
és csupa olyan képet festenek,
ami éppen oda illenék, a földi
nehézkedésen túli művilágba
fejlett ízlésű dekorációnak.*

Juhász Ferenc is kétségbeesetten teszi fel a kérdést egyik prózai írásában: „A művészi megvalósultságokban és mögöttük és fölöttük látomás-eszmék és valóság-eszmék, következtetések és várakozások vad, véres, gúnyos eszmecsatája. A követelőző kizárólagosságok düh-seregeinek középkori harci verekedése. Mintha vér és iszonyat! És a szelídség?”

Igen, a kérdés jogos. Manapság a gonoszság sokkal felbátorodottabb, sokkal határozottabb fellépésű, mint a szelídség, amelynek félszége — már-már mulyásága — rohamosan nő az elvaduló világban.

Ám mégis van vigasz. Minden vers, novella, zenemű, szobor vagy festmény, amely magabiztosabbá igyekszik tenni a humánumot a földön — hűséggel tölti be küldetését. Prokop Péter képei a szelídség erejével készítetik meghátrálásra a pusztítani szövetkezett erők pökhendiségét.

Engem jobbá igéznek Prokop Péter művei. Tudom, hogy másokat is. Nagy-nagy szükség van tehát Prokop Péterre ezen a kihűlő bolygón. Ezért mindnyájunk nevében nagy tisztelettel és árnyéktalan szeretettel kívánok hosszú földi életet is neki!

Baranyai Ferenc